GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 211. *Dumineca 22 Septemvre (4 Octomvre).* **1885.**

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Octomvre st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **10 franci**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonențĭ, ca sĕ bine-voiască a-șĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espedițiunea ḍiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a arĕta și posta ultimă.

›Administrațiunea ›Gazetei Transilvaniei‹.

Brașovŭ, 21 Septemvre 1885.

Și noi Românii suntemŭ de vină, că adversarii noștri devinŭ pe ḍi ce merge mai aroganțĭ, mai cutezătorĭ și mai nerușinațĭ. Acésta amŭ ḍis'o și o repețimŭ în deplină consciință că așa este. Obrăsnicia dușmanilorŭ neamului românescŭ isvoresce mare parte din slăbiciunile nóstre și din nepăsarea, de care se facŭ culpabilĭ cei ce suntŭ chemațĭ a lupta în fruntea poporului pentru apĕrarea intereselorŭ sale.

Décă atitudinea conducătorilorŭ poporului românŭ ar fi mai energicĭ, décă ei între marginele legale arŭ face totŭ ce le stă în putință spre a combate violențele și abusurile nenumĕrate, de carĭ sufere bietulŭ nostru poporŭ, atuncĭ, suntemŭ convinșĭ, nu s'ar putea petrece lucrurile ce se petrecŭ în unele părțĭ ale multŭ cercatei nóstre patrie.

Din jurulŭ Aiudului ni se scrie de pildă că autoritățile maghiare de acolo 'șĭ facŭ de capŭ. Aicĭ suntŭ têrîțĭ sĕrmanii ómenĭ prin organele judecătorescĭ, legațĭ în lanțurĭ, câte 6 până la 24 laolaltă, sub pretextŭ de furtŭ ș. a. în cele mai multe casurĭ numai pe basa unorŭ miserabile născocirĭ. Ni se asigură, că ómenii de prin jurulŭ Aiudului suntŭ cuprinșĭ de gróză, ba s'a întêmplatŭ unŭ casŭ, ca nisce organe ale primăriei din Aiudŭ sĕ maltrateze pe nisce cărăușĭ in modulŭ celŭ mai brutalŭ causându-le grele vulnerărĭ trupescĭ; medicякulŭ comitatului le-a datŭ unŭ „visum repertum“ cu terminŭ de vindecare de câte 24 și 48 de óre, pe când vulnerările erau așa de grele încâtŭ nu se putéu vindecá în timpŭ mai scurtŭ de 24 de ḍile. Judecătoria dela Aiudŭ a refusatŭ de a primì acusa bieților ómenĭ, așa că au fostŭ silițĭ a merge la Alba-Iulia, la tribunalŭ, ca sĕ 'șĭ caute dreptulŭ.

Acésta este numai unŭ casŭ din o sută și o miiă ce se petrecŭ ḍilnicŭ în prejudițiulŭ legilorŭ esistente, călcându-se dreptate, echitate și legalitate. Tóte aceste abusuri de putere strigătóre la ceriŭ nu s'ar puté întêmpla, décă le-amŭ opune o acțiune de apĕrare solidară și energică, décă toți Românii cu carte și-ar da mâna pentru apĕrarea țĕranilorŭ chinuițĭ și maltratațĭ.

Lucrurile se îngróșă și la acésta purtămŭ și noi vina. Nu' putemŭ opri, ce e dreptŭ, pe procurorii maghiarĭ d'a face perchisițiunĭ pe la sate, băgândŭ frică în ómenĭ. dér putemŭ sĕ sărimŭ în ajutorulŭ țĕranului, când acesta se vede pe nedreptŭ hărțăitŭ pe la tribunale și maltratatŭ.

Cumcă suntemŭ aḍi mai rĕu decâtŭ sub absolutismulŭ nemțescŭ, mai rĕu decâtŭ suntŭ Polonii sub guvernatorii moscovițĭ, dovedesce unŭ altŭ casŭ întêmplatŭ ḍilele acestea în Alba-Iulia, unde se violéză și secretulŭ scrisorilorŭ în modulŭ celŭ mai flagrantŭ.

Vomŭ reveni încă asupra acestui casŭ, dér și până atuncĭ mereu vomŭ aduce aminte conaționalilorŭ noștri, că numai prin energiă în luptă ne vomŭ puté câștigá respectulŭ adversarilorŭ și numai așa vomŭ puté ferì poporulŭ românŭ de mai rĕu.

UNIREA BULGARILORŬ.

Din Filipopolŭ se telegrafiază dela 30 Septemvre următórele:

Prințulŭ Alexandru continuă a lua mĕsurĭ energice spre a împedeca orice turburare a ordinei și liniștei în Macedonia. Celŭ ce va încerca sĕ trécă înarmatŭ granița bulgară-macedonénă séu sĕ agiteze între poporațiunea dela granițe în orice sensŭ pentru o mișcare în Macadonia, se va judeca în terminŭ de patru óre de către tribunalulŭ de rĕsboiu. Vechiulŭ președinte alŭ societății macedonene din Sofia, Ryssoff, de astădată își unesce silințele cu ale principelui.

Artileria sosită din Sofia plécă în posițiunile sale dela graniță. Precum se vorbesce, în câteva ḍile cu voluntarĭ cu totŭ vorŭ fi adunațĭ la granițele țĕrii aprópe 80,000 de ómenĭ.

Dela 30 Septemvre se telegrafiază din Constantinopolŭ:

Situațiunea în Macedonia inspiră mari îngrijirĭ; aci terenulŭ pare a fi fostŭ pregătitŭ de multŭ timpŭ atâtŭ de către comitetele bulgare, câtŭ și din causa antagonismului ce domnesce între diferitele rase, Grecia de multŭ timpŭ pare a'șĭ fi pregătitŭ terenulŭ în această provinciă. Se aștéptă din momentŭ în momentŭ turburărĭ în acéstă provinciă. Aci Turcia dispune de 17,000 ómenĭ bine armațĭ și la nevoiă de câteva mii trupe neregulate; deși trupele suntŭ fórte bune, ele nu arŭ ajunge pentru a reprima o rĕscólă. Se crede că în curêndŭ vorŭ sosi nuoi trupe în Salonicŭ și că se vorŭ întări garnisónele cele mai însemnate.

O telegramă dela 1 Octomvre din Sofia comunică:

Credință generală e că Turcia va trebui sĕ se supună faptului îndeplinitŭ; scirea despre întrunirea conferenței a produsŭ o mare bucuriă între Bulgarĭ. Cu tóte acestea se iau tóte mĕsurile necesare pentru a se întêmpina orice eventualitățĭ. Astăḍĭ au plecatŭ ultimele regimente din Bulgaria de nordŭ în spre Rumelia unde vorŭ sosi sĕptĕmâna viitóre. Voluntarii au fostŭ parte înregimentațĭ, parte organisațĭ în batalióne regulate, carĭ se esercitează continuu; lipsa de arme și de munițiĭ pentru unŭ așa mare numĕrŭ de ómenĭ e viu simțită însĕ. Se asteaptă pe Lunĭ primulŭ transportŭ de arme și de cartușe.

Telegrame dela 1 Octomvre din Viena raportéză:

Neprimirea deputațiunei bulgare de către Țarulŭ se anunțase ceva prea de timpuriu, anume înainte de sosirea ei în Danemarca. S'ar putea însĕ confirma scirea. Neprimirea arată, ce adêncĭ rane au produsŭ în Petersburg nepredominarea și nisuințele de emancipare ale Bulgarilorŭ și că n'a dispărutŭ oțĕrîrea în contra prințului Alexandru. Este adevĕratŭ, că Țarulŭ n'a rĕspunsŭ până acum la nicĭ o telegramă ce i-a trimisŭ principele. *Dorințele rusescĭ de deposedare a acestuia se vorŭ sdrobi de resistența mai multorŭ puterĭ, mai alesŭ de-a Angliei,* care n'au nicĭ unŭ motivŭ d'a dori o Bulgariă mare, cu o păpușe ruséscă în frunte.

Cu privire la Serbia, în cercurile guvernamentale se aude esprimându-se mereu speranța, că ea va da ascultare representaților puterilorŭ, dér acéstă părere nu e împărtășită de toțĭ în cercurile politice, și *mai multe împrejurărĭ parŭ că împingŭ pe Milan la unŭ actŭ de a'șĭ ajuta repede*, mai alesŭ valurile ce se înalță ale agitațiunei naționale în Serbia și greutatea d'a suporta multă vreme starea de înarmare, care e întêmpinată cu cheltuelĭ enorme.

Timpulŭ întrunirii ambasadorilorŭ în Constantinopolŭ încă nu e fixatŭ, dĕr în curêndŭ se vorŭ întruni. Deliberările nu vorŭ avé caracterulŭ unei conferințe, ambasadorii nu vorŭ lua nicĭ o decisiune, ci vorŭ pregăti decisiunea puterilorŭ. Statele micĭ nu vorŭ lua parte la deliberărĭ. Caracteristică e scirea din Bucurescĭ, că prințulŭ Dondukoff-Korsakoff, actualulŭ comandantŭ alŭ Caucasului, va pleca în Bulgaria ca sĕ conducă lucrările de fortificațiune.

Din Petersburg se telegrafiază dela 1 Octomvre:

O scrisóre inspirată către „Pol Corr.“ ḍice, că problema conferinții ambasadorilorŭ în Constantinopolŭ ar fi compunerea unui compromisŭ care *sĕ pronunțe sancționarea unirei Rumeliei ostice cu Bulgaria în óre care marginĭ și în conglăsuire cu Turcia. De aspirațiunile Serbiei și Greciei nu se va tiné sémă* la facerea compromisului, căcĭ atuncĭ ar urma o complectă modifieare a tractatului din Berlinŭ. Celŭ mai importantŭ lucru ce are sĕ se facă, este restabilirea liniștei și ordinei publice în Macedonia și Albania, pentru ca sĕ se ia Serbiei și Greciei orĭ-ce pretextŭ d'a se amesteca, fiindă acésta singurulŭ periculŭ alŭ actualei situațiunĭ.

O telegramă dela 1 Octomvre din Belgradŭ comunincă.

O scrisóre către ›Pol. Cor.‹ constată, că tóte partidele țĕrii, atâtŭ cea progresistă, câtŭ și cea liberală și radicală consimtŭ deopotrivă in judecarea situațiunii, ce s'a creatŭ Serbiei, prin unirea bulgară, că orĭ ce luptă internă de partidă a încetatŭ și decisiunile regelui și guvernului se aprobă cu cea mai mare bucuriă de toțĭ supușii.

Cea dintêiu armată compusă din 100,000 de ómenĭ își va termina definitivŭ marșulŭ spre graniță până la 8 Octomre; pentru mobilsarea altorŭ trupe s'au luatŭ deja tóte mĕsurile. Imprumutulŭ de rĕsboiu ce s'a făcutŭ va fi de ajunsŭ pentru tóte trebuințele mobilisării și pentru o eventuală acțiune.

Din Atena se telegrafiază dela 1 Octomvre:

Dacă Europa va recunósce unirea bulgară, se pare că *Grecia va interveni cu putere armată.* Trupele concentrate ee graniță vorŭ ajunge încurêndŭ, fără reserve, numĕrulŭ de 23,000 de ómenĭ. Guvernulŭ va propune camerei mobilisarea duorŭ classe nouĕ de reservă. Kanari va lua comanda flotei. Delyannis a avutŭ aḍĭ o lungă conferință cu representanții puterilorŭ, carĭ l'au consiliatŭ la o atitudine înteléptă.

Din Berlinŭ se comunică dela 1 Octomvre, că ambasadorulŭ Austro-Ungariei, contele Szechenyi, a plecatŭ la Friedrichsruhe; de asemenea se raportéză din Copenhaga, că ministrulŭ de esterne rusŭ, Giers, a sositŭ acolo și însoțitŭ de ambasadorulŭ rusŭ s'a dusŭ la Fredensborg.

Din Berlin se telegrafiază dela 1 Octomvre că minstrulŭ-președinte *Brătianu* a sositŭ acolo. După informatiunile ce le avemŭ noĭ, *de resultatulŭ convorbirilorŭ sale în Viena și Berlin atêrnă, dacă va merge séu nu d. Bratianu la Țarulŭ în Copenhaga.*

Se ḍice că d. *Brătianŭ* ar fi desaprobatŭ cu hotărîre în Viena „irredentismulŭ românŭ“ și ar fi declaratŭ, că e opera agitațiunilorŭ panslaviste, care urmărescŭ scopulŭ d'a îndușmănì pe Românĭ și Ungurĭ și astfelŭ d'a împedeca apropierea României, și Austro-Ungariei.

O telegramă din Berlinŭ dela 1 Octomvre comunică.

»Norddeutsche Allgemaine Zeitung“, vorbindŭ de evenimentele din Rumelia orientală şi de agitaţiunea care domnesce în tótă peninsula, laudă fórte multŭ atitudinea démnă şi liniştită a României, atitudine care contrastéză atâtŭ de multŭ cu acea din Serbia şi din Grecia.

SCIRILE ḌILEI.

Prinţulŭ de corónă Rudolfŭ va sosi în Gurghiu la 12 Octomvre.

—0—

Nobila vĕduvă *Matilda de Trauschenfels*, care s'a îmormêntatŭ aḍĭ, a lăsatŭ prin testamentŭ ca partea din avere, ce se cuvenia bărbatului ei, sĕ se împartă fraţilorŭ acestuia séu moştenitorilorŭ lorŭ; ér partea ei din avere, care se ḍice că se ridică pănă la 100,000 fl., a testat'o comunei Braşovŭ în scopurĭ de bine-facere ca: ajutóre, stipendii şcolare de câte 300 fl. pe anŭ etc. la persóne din Braşovŭ fără deosebire de naţionalitate.

—0—

Insinuările nedemne şi tendenţióse din codiţa locală despre şcolarii românĭ de aci au găsitŭ rĕsunetŭ în códele „patriotice« din Pesta şi Cluşiu. Codiţa se póte felicita de succesele obţinute pe o asemenea cale démnă de unŭ „Revolver-journal.«

—0—

Bugetulŭ comunei Braşovŭ s'a supusŭ la 18 Septemvre n. Comunităţii spre pertractare. După proectulŭ de bugetŭ se prevede înmulţirea dării comunale. Cu tóte acestea, din 200 de membri ai Comunităţii abia erau de faţă 16 membri afară de amploiaţii magistratului şi dintre 39 membri românĭ abia erau doi. Se vede că pre câtŭ curgŭ câştigurile de rĕu pe atâta este indiferentismulŭ de mare şi pre atâtŭ de puţinŭ ţinŭ ómenii la chemarea ce şi-au luatŭ asupră-le. La pertractarea bugetului în generalŭ a făcutŭ d. Alexi propunerea, din motivŭ că la unele posturĭ erogaţiunile întrecŭ veniturile cu multe mii, sĕ se renapoeze proiectulŭ de bugetŭ magistratului spre esaminare şi întocmire economică. Propunerea acésta destulŭ de motivată puindu-se la votŭ a căḍutŭ, căcĭ membrii administraţiunei erau în maioritate. Tristŭ de totŭ, că membrii românĭ nu ţinŭ mai multă sémă de bietulŭ poporŭ, care e îngropatŭ pănă'n gâtŭ cu dările

—0—

Iónŭ Thiesz, perceptorulŭ de dare alŭ oraşului Braşovŭ, a fostŭ suspendatŭ din postulŭ sĕu. Se ḍice că n'ar fi manipulatŭ corectŭ cu banii încasaţĭ. Ḍiarele unguresci din Cluşiu susţinŭ, că de 16 lunĭ s'ar fi făcutŭ arĕtare în contra lui. Vomŭ da desluşirĭ amĕrunţite, după ce vomŭ afla resultatulŭ cercetării. Una însĕ aşteptămŭ ca, décă acusările suntŭ fundate, cercetarea sĕ se facă cu cea mai mare rigóre şi cu nepărtinire, pentru că suntŭ în jocŭ interesele unei poporaţiunĭ de 30 de mii de suflete.

—0—

Nicĭ unŭ fabricantŭ de salamŭ din Sibiiu n'a fostŭ premiatŭ la esposiţiunea din Pesta, deşi salamulŭ de Sibiiu e fórte căutatŭ, fiindŭ escelentŭ fabricatŭ. Sĕ nu fiă aicĭ o rĕsbunare?

—0—

Averea comunelorŭ din comitatulŭ Torontalului după consemnarea oficiului comitatensŭ, încheiată acuma după o lucrare de unŭ anŭ de ḍile, este considerabilă scrie „Luminătorulŭ.“ Cele 226 comune ale comitatului posedŭ în averea imobilă 161,255 jugĕre pămêntŭ, din carĭ 21,955 jug. arĕtorŭ, 3224 jug. fĕnaţiă, 102,984 jug. păşiunatŭ, 27,331 rîpe, 936 pădure etc. Venitulŭ curatŭ se urcă la 429,342 fl. Preţulŭ lorŭ represintă suma de 11 milióne 562.477 fl. Afară d'aceea, aceste comune mai posedŭ avere mobilă în preţŭ de 1 mil. 58,486 fl. şi regalie în preţŭ de 3 mil 379.380 fl. La olaltă decĭ o avere de 16 milióne 344 fl. Din carĭ substragêndu-se datoriile în sumă de 4 mil. 165 372 fl. rĕmâne avere curată în sumă de 11 mil. 834.972 fl. Averea cea mai mare o posede comuna Chichinda-mare, anume 1 mil. 481.562 fl.; apoi Becicherculŭ-mare, cu 1 mil 113.610 fl. Mai sĕrace suntŭ comunele din cerculŭ Banlacului carĭ d'abia au avere curată de 93,232 fl. Comunele cele mai avute suntŭ cele din cerculŭ Chichindei-mare şi comunele grăniţeresci.

—0—

Ni se scrie din Bucerdea vinósă (Transilvania) cu data de 9 Septemvre: Anulŭ acesta va fi culesulŭ splendidŭ; deórece strugurí suntŭ fórte bunĭ şi frumoşĭ, cuantitatea peste mijlocŭ, cualitatea — după cum se prevede de acum — va fi escelentă. Onoraţii muşterii sĕ poftéscă a cumpĕra câtŭ de multŭ mustŭ pe ḍiua de 4/16 Octomvre 1885.

—0—

„Monitorulŭ oficialŭ“ din Bucurescĭ anunţă, că M. S. Regele a primitŭ din partea M. S. Regelui Belgilorŭ o scrisóre, prin care i notifică că a luatŭ titlulŭ de Suveranŭ alŭ Statului independentŭ alŭ Congului.

—0—

Ministerulŭ de finance românŭ a trimisŭ şefilorŭ de vămĭ următórele instrucţiunĭ privitóre la aplicarea tarifului autonomŭ: 1) Ca basă pentru perceperea taxelorŭ de esportŭ se vorŭ lua declaraţiunile esportatorilorŭ. 2) Mărfurile naţionalisate prin plata vămei, dintr'o ţéră cu care a încheiatŭ România convenţiune comercială, se vorŭ vămuì de către vămile române după tarifulŭ convenţionalŭ. 3) Certificate de origine nu se vorŭ cere dela mărfurile importate de călĕtorĭ în cantităţĭ micĭ prin graniţele române-ruse şi române-austro-ungare. Importatorii de mărfurĭ în cantităţĭ marĭ vorŭ presenta certificate de origine, eliberate de către autorităţile locale ale loculuí de provenienţă séu de către autorităţile vamale ale ţĕrii, din care se face esportulŭ. Tóte mărfurile importate cu drumulŭ de ferŭ de către călĕtorĭ ce nu facŭ comerţŭ, vorŭ fi considerate ca provenindŭ din ţéra în care a fostŭ eliberată recepisa de predare a bagagiului.

—0—

»Liberalulŭ« din Iaşĭ este informatŭ, că ministerulŭ instrucţiunei publice din Viena a găsitŭ bună şi a aprobatŭ pentru şcólele secundare din Bucovina cartea de *Esercíţii latine* a d-lui G. C. Bou, profesorŭ la gimnasiulŭ »*Alexandru-celŭ-bunŭ*« din Iaşĭ.

Afacerea convocării congresului bisericescŭ naţionalŭ gr. or. românŭ.

„Luminătorulŭ“ de Vinerĭ, 20 Septemvre, comunică următórea scire:

Referitorŭ la *convocarea aşteptată a congresului bisericescŭ naţionalŭ gr. or. românŭ* amŭ primitŭ din Budapesta, din isvorŭ sigurŭ, încunosciinţare, cumcă d. ministru *Trefort*, interpelatŭ fiindŭ în coridorulŭ dietalŭ în acéstă causă, *a dechiaratŭ francŭ* „*că guvernulŭ nu póte consimţi ca Românii sĕ se adune în acestŭ timpŭ încurcatŭ şi iritatŭ;*« şi d'odată ar fi doritŭ d. ministru, quasi apelândŭ la patriotismulŭ Românilorŭ, ca sĕ fiă răbdătorĭ pentru óre care timpŭ şi sĕ ţină şi dênşii sémă de greutăţile situaţiunei.

RAPORTULŬ

comitetului însărcinatŭ cu înfiinţarea Reuniunei române de agricultură.

(Urmare şi fine.)

»Cu atât mai durerósă ne-a fostŭ însĕ surprinderea căşnnată prin amintitulŭ rescriptŭ ministerialŭ, deórece motivulŭ invocatŭ în acela, adecă punctulŭ de vedere alŭ administraţiunei publice, după părerea nóstră nu sĕ póte lua în considerare. Uniculŭ motivŭ şi punctŭ de vedere póte fi însuşĭ scopulŭ, care sĕ cuprinde în § 1 alŭ statutelorŭ nóstre, adecă stăruinţa spre perfecţionarea agriculturei în tóte ramurile sale. Avantagele reuniunilorŭ consistŭ în concentrarea mai multorŭ puterĭ spre ajungerea unui scopŭ, care nu se póte realisa prin puterĭ singuratice. Este coidentŭ decĭ, că cu câtŭ suntŭ mai numeróse reuniunile, cu atâtŭ mai uşorŭ sĕ póte ajunge însuşĭ scopulŭ.

„Restrângerea cuprinsă în punctulŭ I alŭ amintitului rescriptŭ ministerialŭ atâtŭ este de posibilă, încâtŭ dacă aceea se va susţinea şi mai departe întreprinderea intenţionată se va zădărnici. Restrânsă reuniunea nóstră la teritorulŭ unui comitatŭ numai, nicĭ când nu va fi în stare a 'şĭ procura mijlóce, carĭ suntŭ de neapĕrată trebuinţă spre realisarea grelei şi ponderósei probleme, cuprinse în § 1 alŭ statutelorŭ. Cu atâtŭ mai puţinŭ va fi în stare comitatulŭ Sibiiului sĕ corespunḍă acestei chiămărĭ, deórece o parte a acestui comitatŭ fiindŭ regiune muntósă nu se ocupă cu agricultura, ér locuitorii lui de naţionalitate săséscă aparţinŭ aşa numitei reuniunĭ: „Siebenbürgisch-Sächsicher Landwirtschafts Verein.“

E lucru neesplicabilŭ decĭ, pentruce sĕ nu se permită unei reuniunĭ a'şĭ câştiga membri şi din ţinuturile invecinate şi a se estinde până unde îşĭ va afla elementele de carĭ au trebuinţă pentru subsistinţa sa.

Altorŭ reuniunĭ analóge şi anume: reuniunei »Siebenbürgisch-Sächsicher Landwirtschafts Verein“ din locŭ „Erdélyigazdasági egylet“ din Cluşiu şi „Országos gazdasági egylet“ din Buda-Pesta li s'au permisŭ acésta.

Totŭ de natura acestorŭ reuniunĭ este şi reuniunea proiectată de noi, ceea ce e şi garantatŭ prin § 23 alŭ articulului de lege despre egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ. Precum amintitele reuniunĭ au scopulŭ de a propaga şi desvolta sciinţele agricule între agricultorii maghiarĭ şi saşĭ, aşa şi scopulŭ reuniunei nóstre nu e altulŭ decâtŭ a produce totŭ acésta la agricultorii românĭ. Prin urmare reuniunea nóstră este de a se clasifica între reuniunile scienţifice şi astfelŭ se deosebesce de celea înfiinţate din punctŭ de vedere administrativŭ spre scopurĭ economice comitatense.

»Reuniunĭ agricole comitatense potŭ asista precum în comitatulŭ Sibiului, aşa şi în celelalte comitate, peste carĭ se va estinde reuniuuea proiectată de noi, ba reuninea nóstră le póte numai folosì acelora. Dreptŭ esemplu servescŭ în acéstă privinţă reuniunile: »Országos gazdasági egyesület« şi „Siebenburgisch-Sächsicher Landwirschafts-Verein«, a cărorŭ sferă de activitate încă se estinde asupra mai multorŭ ţinuturĭ şi comitate. Dreptŭ aceea alăturândŭ aci statutele în 4 əsemplare ne luămŭ voiă a ruga cu tótă onórea pe înaltulŭ ministerŭ de interne, ca luândŭ în considerare tóte aceste motive, sĕ binevoiéscă a'şĭ modifica hotărîrea anterióră şi încâtŭ privesce sfera de activitate a reuniunei proiectate a întări statutele în textulŭ lorŭ originalŭ.«

Acéstă representaţiă însoţită de statutele modificate s'au substernutŭ dto 15 Faurŭ 1884 înalttului ministerŭ, care a continuatŭ a nu resolvi afacerea pănă la 27 Iunie

FOILETONŬ.

Fragmente din ḍiarulŭ lui Bartolomeu Szemere.

Naplóm. Számüzésében irta Szemere Bertalan. Első kötet. Pest 1869. Kiadja Ráth Mór.)

(Urmare.)

Pag. 93 (Martie 1850.) Dar portretulŭ lui Kossuth o sĕ-lŭ depingŭ.... elŭ de timpuriu s'a salvatŭ şi deja mai nainte, atuncĭ însĕ a perdutŭ patria cu totulŭ. Lui Görgey i-a datŭ dictatura, aceluia pe carele l'a numitŭ, l'a descrisŭ şi l'a mărturisitŭ de trădătorŭ, şi în contra căruia a adunatŭ armata. Şi pentru ce? pentru ca trădarea sĕ se lipéscă de numele lui Görgey. (K) éstmodŭ s'a vĕḍutŭ mântuitŭ. Inaintea lumei, dar nu şi alui Dumnedeu! Görgey nu pentru aceea e trădătorŭ, pentru că a depusŭ armele la Şiria, elŭ prin faptele sale de mai nainte s'a făcutŭ trădătorŭ. Acésta e în privinţa acestorŭ doui ómenĭ, ce încă acuma nime nu o înţelege.

Pag. 94. Nu de multŭ am protestatŭ, că numele-mĭ este subscrisŭ în actulŭ, prin carele s'a datŭ dictatura lui Görgey, n'am numitŭ pe nimenĭ, numai am motivatŭ pentru ce n'am făcutŭ şi pentruce n'aşŭ fi pututŭ face, căcĭ trădătorulŭ şi trădarea suntŭ legalisate (legalizáltatott.)

Pag. 97. Lumea, presintele este alŭ Comedianţilorŭ, dintre carĭ este şi Kossuth unulŭ; dar nu e cu putinţă, ca pururea sĕ fiă totŭ aşa.

Pag. 100. Aci Szemere se plânge cu amarŭ, că guvernulŭ austriacŭ nu permite soţiei sale, sĕ iasă la dênsulŭ (la Parisŭ) şi după aceea scrie: Pe copii lui Kossuth şi ai îngâmfatei sale femei (gögös) i-au trămisŭ austriacii mai ca şi în modŭ oficiosŭ, şi cu acésta a făcutŭ bucuriă 'părinţilorŭ... Şi ce sĕ fiu însĕ pĕcătosŭ ca Kossuth? Soţia mea sĕ fiă mai vinovată ca aceea femeă? Şi pe soţia lui Almasy încă au lăsat'o sĕ vină la bărbatŭ, deşi Almásy a subscrisŭ detronarea, pentru care pe notarulŭ Szacsvay l'au spênḍuratŭ.

Pag. 107. Casimir Battyany cu data 3 Iuliu 1850 îmĭ scrie între altele: dacă ne amŭ puté reîntórce în patriă, noi îndată amŭ avé două dinastii, carĭ arŭ emulá una cu alta prin cei duoi bărbaţĭ vestiţĭ carĭ le representă. Avemŭ noi casa lui Kossuth şi casa lui Perczel, carĭ acum locuescŭ apрópe unulŭ de altulŭ, în vrăjmăşiă furiósă, avêndŭ fiecare partida sa. Orĭ şi câtŭ îi preţuescŭ şi onorezŭ pe acei bărbaţĭ, totuşĭ mĕ temŭ, dacă patria nóstră ar reînvia, ca nu cumva sĕ cadă a doua óră. Numai o modalitate amŭ avea spre mântuirea ei, aceea ca sĕ improvisămŭ unŭ abisŭ vulcanicŭ, ca şi care a trimisŭ providinţa vechilorŭ Romanĭ în timpurĭ de periculŭ, şi apoi sĕ facemŭ ca în acela sĕ sară ambii noştri marĭ patrioţĭ, precum a săritŭ Decius. Éstmodŭ judecă şi elŭ despre aceştĭ duoi ómenĭ Comanda lui Perczel a fostŭ o mare nenorocire pentru patriă, dér elŭ n'a perdutŭ patria, cum a pardut'o Kossuth prin ambiţiunea, timiditatea şi imprudinţa sa.

Pag. 110. Hazman cu data 30 Sept. scie lui Szemere „că de celŭ ce a condusŭ causa nóstră cu atâta nenorocire, aicĭ nimenĭ nu se póte apropia; cu cei din alaiulŭ sĕu vorbesce numai prin ordine de ḍi; într'aceea nu vede amicĭ, ci numai servitorii sĕi; şi aicĭ voesce a guverna, însĕ după formele şi principiele absolutismului. Cu Perzcel şi cu Mászáros nu vorbesce, eştia ilŭ privescŭ pe elŭ de bribégŭ, ér elŭ pe ei.

Pag. 118. Aci Szemere vorbesce despre mórtea lui Bem întêmplată la 9—10 Decemvre 1851 (în Aleppo,) apoi scrie: „Elŭ a fostu iubitulŭ lui Kossuth şi în urmă s'a convinsŭ, că Ungaria a căḍutŭ prin Kossuth şi că éră ar cădea cu dênsulŭ. Aşa a scrisŭ aicĭ la Parisŭ. Deja nicĭ la Vidin nicĭ la Şumla nu l'a visitatŭ. Étă ce norocŭ are Kossuth! pere celŭ mai bunŭ comandantŭ, şi carele putea sĕ fiă cea mai mare autoritate în contra dênsului.

Pag. 132. Szemere face aci amintire despre unŭ anume Kozina, care a avutŭ cunoscinţe cu Francisk Deák, şi că acestŭ Kozina i-a spusŭ, că Deák mai multŭ vorbesce despre Kossuth şi are convingerea cum că ambiţiunei lui nemărginite şi inprudinţiei sale a căḍutŭ victimă patria. Acésta o crede Deák despre Kossuth.

Intre celelalte mĭ-a amintitŭ Kozina, că i-a spusŭ Deák, cumcă odată a venitŭ la dênsulŭ la Pesta unŭ Polonŭ, cu recomandaţiunĭ din partea democraţilorŭ polonĭ, ca sĕ se înfiinţeze o legiune polonă. Aşa vorbea cu Deák, ca şi când şi acestuia i-arŭ fi cunoscute mai multe antecedinţe, despre carĭ însĕ elŭ n'avea cunoscinţă; dreptŭ aceea i-a rĕspunsŭ, că elŭ în acéstă causă nu póte sĕ facă nimicŭ, ci va raporta causa în consiliulŭ ministerialŭ şi o va comunica cu Kossuth. Atuncĭ a observatŭ polonulŭ, că elŭ a smintitŭ numele, şi în locŭ de-a fi la Kossuth, este aiurea. La prima ocasiune

a. c. Intraceea resolvirea s'a urgatŭ parte în scrisŭ, parte prin mijlocirea domnilorŭ deputaţĭ românî dietalĭ.

Durere! tóte în deşertŭ, căcĭ sub datulŭ citatŭ Nr. 2695 înaltŭ acelaşĭ a esmisŭ unŭ rescriptŭ de cuprinsulŭ, ce urméză:

»Universitatea comitatensă prin representaţiunea sa din 5 Martiu a. tr. Nr. 2695 au substernutŭ aicĭ statutele înfiinţatei »Reuniuni române de agricultură« care le retrimisese pentru modificare şi întregire, precum şi representaţiunea fundatorilorŭ,în care se rógă ca sĕ modifice disposiţiunile ordinaţiunei mele din 1883 Nr. 47018 referitóre la restrîngerea sferei de activitate a reuniunei la teritorulŭ unui comitatŭ, motivându-şĭ acéstă cerere cu aceea, că în ţéră esistă mai multe reuniunĭ cu teritóre mai marĭ decâtŭ unŭ comitatŭ.

»Nicĭ reuniunea regnicolară, nicĭ cea transilvană de agricultură nu se potŭ pune în paralelă cu reuniunea proiectată, căcĭ pecând aceea îşĭ are de problemă representarea intereselorŭ economice din ţéra întrégă, reuniunea transilvană de agricultură îşĭ află teritorŭ largŭ pentru activitatea sa întru realisarea intereselorŭ economice ale comitatelorŭ ardelene, carĭ în multe privinţe diferŭ de celea ale ţĕrei matre. Mai departe ambele reuniunĭ nu cunoscŭ nicĭ o diferinţă de naţionalitate între economii din ţéră, respective din o parte de ţéră, prin urmare nicĭ din acéstă causă nu se potŭ pune în paralelă cu reuniunea proiectată. »Este adevĕratŭ că aşa numita »Reuniune săséscă de agricultură« din Sibiiu îşĭ estinde activitatea numai asupra teritorului fostului Fund regiu, dar deşi în multe privinţe trebue se-mĭ esprimŭ recunosciinţa mea faţă cu activitatea ei, totuşĭ nu rabdă îndoiélă că şi dînsa împedecă multŭ înfiinţarea reuniunilorŭ separate comitatense şi cu acésta desvoltarea acelei representărĭ de interese economice, carea unică este mai corĕspundĕtóre, şi în parte chiar pentru scăderile, ce le-amŭ esperiatŭ la activitatea acestei reuniunĭ îmĭ susţinŭ disposiţiunile cuprinse în ordinaţiunea mea din anulŭ 1883 Nro 37018.“

Aestŭ rescriptŭ ministerialŭ s'a comunicatŭ în şedinţa ţinuta la 11 Augustŭ a. c.

Considerândŭ, că adunarea constituantă din 3 Septemve 1881 a însărcinatŭ pe acestŭ comitetŭ cu elaborarea de statute pentru o reuniune agricolă, din care sĕ pótă face parte Românii din ţéra întrégă, comitetulŭ nu s'a ţinutŭ competentŭ a se abate dela mandatulŭ primitŭ şi fiindcă statutele n'au obţinutŭ aprobarea mai înaltă, comitetulŭ s'a declaratŭ de disolvatŭ şi a dispusŭ ca libelulŭ în valóre de 866 fl. 04 cr. menitŭ pentru reuniunea de înfiinţatŭ sĕ se restitue insitutului de creditŭ şi economii »Albina«, ér publiculŭ sĕ fie informatŭ pe cale diaristică prin o dare de sémă:

Din espunerile precegente resultă că comitetulŭ a satisfăcutŭ însărcinărei primite întreprindêndŭ toţĭ paşii necesarĭ in scopulŭ înfiinţărei unei reuniunĭ atâtŭ de neapĕrată, durere! fără nicĭ unŭ resultatŭ.

Sibiiu, 10 Septemvre 1885.

La însărcinarea comitetului

Iosifŭ Sterca Şuluţŭ m. p. *Dem. Comşa* m. p.

INSCIINŢARE.

Cu ocasiunea adunărei generale a desp. I alŭ „Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ,“ ce se va ţiné Dumineca 29 Septemvre v. (11 Oct. n.) a. c. în comuna Codlea se va arangia şi o mică esposiţiune de manufacturĭ şi producte agricole din acéstă comună precum şi unŭ prândŭ comunŭ între óspeţii ce vorŭ binevoi a lua parte la adunarea în cestiune şi între poporenii noştri din Codlea.

La acéstă serbare suntŭ învitaţĭ toţĭ amicii şi binevoitorii „Asociatiunei“ şi ai comunei nóstre. Cei ce vorŭ binevoì a participá la prândulŭ mai susŭ amintitŭ, suntŭ rugaţĭ a se însinua pănă Joi 26 Septemvre v. séu la secretarulŭ despărţămêntului A. Bărseanu séu la subscrisulŭ.

Codlea, 19 Septemvre v. 1885.

Iosifŭ Comanescu, parochŭ.

PROGRAMULŬ

adunărei generale a desp. I alŭ „Asociaţiunei transilvane,“ ce se va ţiné Dumineca 29 Septemvre v. (11 Oct. n.) în opidulŭ Codlea.

I. Dela 8—10 a. m. serviciu divinŭ şi parastasŭ pentru membrii şi bine-făcĕtorii rĕposaţĭ ai „Asociatiunei.“

II. La 11 a. m. deschiderea adunărei generale a desp.

III. Dela 11—$12\frac{1}{2}$ decurgerea adunărei, alegerea comitetului celui nou şi cetirea disertaţiunilorŭ presentate.

IV. $12\frac{1}{2}$—$1\frac{1}{2}$ visitarea esposiţiei.

V. Dela $1\frac{1}{2}$—2 p. m. premiarea espunĕtorilorŭ meritaţĭ.

VI. La orele 2 p. m. prândŭ comunŭ în restauraţiunea „Schwarzburg.“

Braşovŭ 20 Septemvre v. 1885.

Iosifŭ Comanescu, parochŭ în Codlea. *Andreiu Bârseanu*, not. desp. I. alŭ „Asociaţiunei.“

NB. Prândulŭ completŭ pentru o persónă şi $\frac{1}{2}$ litru vinŭ costă 90 cr. v. a.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ «Gaz. Trans.»)

BUDAPESTA, 3 Octomvre. — Congresulŭ agricultorilorŭ s'a întrunitŭ înainte de amédĭ, 80 de membri, între carì 90 din străinătate, mai alesŭ din Francia, Svedia, Germania şi Austria. Preşedintele Alesandru Karoly deschidêndŭ congresulŭ apărù în mijloculŭ mulţilorŭ óspeţĭ şi fù bineventatŭ. Rath în numele capitalei, ér Szechenyi în numele guvernulni salutà adunarea. Preşedinţii ai congresului fură aleşĭ: Ales. Karolyi, Aurel Desewffy (Ungaria), comite Foucher de Careil (Francia), Zeidturtz (Austria), Wedellmalchen (Germania.) Decisiunile au fostŭ anunţate în limba ungară, germană, francesă. După aceea urmà discusiunea asupra crisei economice cu privire la concurenţa producţiunei cu productele transilvane. Ales. Karolyi a desvoltatŭ într'unŭ diseursŭ mai lungŭ părerile sale, în urma cărora a luatŭ cuvêntulŭ referentulŭ Gaal.

NIŞŬ, 3 Octomvre. — Regele Milan în discursulŭ tronului, cu care a deschisŭ Scupcina, se pronunţă cu părere de rĕu asupra pasului întreprinsŭ de prinţulŭ Rulgariei, prin care tractatulŭ dela Berlinŭ a suferitŭ o grea lovitură. Guvernnlŭ Sêrbiei trebue sĕ facă totŭ posibilulŭ ca sĕ se asigureze garanţiile politice ale esistenţei Sêrbiei. Scopulŭ Sêrbiei este a se susţiné stările de mai nainte séu décă nu, de a se **restabili echilibrulŭ** în peninsula balcanică. Sêrbia contéză pe patriotismulŭ poporaţiunei sale. Discursulŭ tronului a fostŭ primitŭ cu entusiasmŭ.

COPENHAGA, 3 Octomvre. — Ţarulŭ şi Ţarina **n'au vrutŭ sĕ priméscă** în audienţă **deputaţiunea bulgară**. Deputaţiunea a pututŭ sĕ se presente numai înaintea lui Giers. In urma acésta a plecatŭ dela Fridensborg.

ATENA, 3 Octomvre. — Unŭ meetingŭ alŭ locuitorilorŭ insulei Creta a decisŭ de-a pretinde **uniunea Cretei cu Grecia**, îndată ce marile puterĭ vorŭ recunósce uniunea Bulgariei cu Rumelia orientală.

DIVERSE.

O nenorocire în Stockholm. — Asupra nenorocirei întêmpiate la 23 l. c. séra în Stockholm cu ocasiunea unei producţiunĭ publice a renumitei cântăreţe svediane Nilsson se scrie următórele: Cântăréţa părăsise tocmai sala unde a datŭ unŭ concertŭ şi se reîntorsese acasă la »Grand Hotel,« când zărì că dinaintea otelulului se adunase o mulţime imensă do poporŭ cu scopŭ de ai face o ovaţiune. Ea eşì afară în balconŭ şi cântà câteva cântece poporale svediane carĭ fură salute cu aplause entusiastice. După ce ea se retrase în apavtamentele sale, mulţimea adunată dinaintea otelului începù a se împrăştia, cei mai mulţĭ luândŭ direcţiunea spre piaţa Carol XII. Din această piaţă veneau însĕ tocmai atuncĭ alte nouĕ cete de ómenĭ în fuga mare, atraşĭ pe semne de scirea despre producţiunea publică a adoratei cântăreţe. La colţulŭ piaţei Carol XII înaintea casei lui Palmer se întêlniră cele douĕ cete (cei ce veneau cu cei ce se duceau). Inaintea acestei case se aflau din causa unei reparaţiunĭ, mai multe grămedĭ de nisipŭ şi materialŭ de ziditŭ. O femeiă se împedecă şi cădù pe o grămadă de nisipŭ şi peste ea alte 50 de persóne se prăvăliră la momentŭ. Amêndouĕ cetele voiau sĕ mérgă înainte şi era imposibilŭ de a putea fi reţinuţĭ. Unŭ strigătŭ îngrozitorŭ resuna în tótă piaţa. Poliţiştĭ călărĭ rĕsbiră în massa compactă a ómenilorŭ, ca sĕi facă sĕ stea la unŭ locŭ, şi sĕ dea ajutorŭ nenorociţilorŭ totŭ astfelŭ alţĭ poliţiştĭ, 60 la numĕrŭ, se vîrîră spre acelŭ scopŭ, dér în zadarŭ. Ferestrile pivniţei casei luĭ Palmer fură sparte de mulţimea ce se îmbuldia şi de poliţiştii, carĭ voiau sĕ dea ajutorŭ nenorociţilorŭ, trăgêndu-i în pivniţe. Fiecare, care cădea josŭ, era perdutŭ. In fine le succese poliţiştilorŭ de a face ordine şi a putea da ajutorŭ nenorociţilorŭ. Persónele, carĭ căduseră mai ântêiu, au fostŭ înăbuşite séu călcate de cei carĭ cădeau preste ei. Mai toţĭ nenorociţii au fostŭ femei. Numĕrulŭ victimelorŭ nu se póte spune încă, fiindcă multe persóne rănite au fostŭ transportate acasă de cunoscuţii şi rudele lorŭ. Cei dintêiu morţĭ şi răniţĭ au fostŭ transportaţĭ în „Grand Hôtel,« şi d'acolo duşi în spitalurĭ. Tótă nóptea de Mercurĭ spre Joi rătăciau persóne numeróse desperate la loculŭ fatalŭ pentru ca sĕ-şĭ caute rudele; bărbaţii îşĭ căutau nevestele, mamele copii. Totŭ oraşulŭ e întristatŭ. Desŭ de diminéţă se înşirà poporulŭ, ca sĕ constate identitatea cadavrelorŭ. Christina Nilson era desperată, când aflà nenorocirea; ea dete mai multe mii de crone celorŭ neconsolaţĭ de pierderea nenorocită şi voesce ea însăşĭ sĕ pórte grijă de îngroparea celorŭ morţĭ. Douĕ concerte, pe carĭ trebuia sĕ le dea, le-a refusatŭ fiindcă nu putea cânta de durere. Lunĭ va da unŭ concertŭ în folosulŭ răniţilorŭ şi familiilorŭ acestora. Şi din partea casei regale s'a îngrijitŭ pentru sórtea celorŭ rĕmaşĭ.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 3 Octombre st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.74	Vênd.	8.78
Argint românesc	»	8.60	»	8.70
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	9.98
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5.88	»	5.95
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Deák i-a amintitŭ lui Kossuth, că a âmblatŭ pe la dênsulŭ unŭ Polonŭ, şi că acea causă ar fi mai consultŭ a o subşterne consiliului ministerialŭ; Kossuth la aceste s'a sêmţitŭ cam atinsŭ şi declinândŭ dela lucru, cam supĕratŭ numai atâta i-a rĕspunsŭ, că nu e de lipsă căcĭ deja acea causă e finită. Cu unŭ cuvêntŭ acela a fostŭ unŭ comisarŭ polonŭ, şi Kossuth, ai cărui paşĭ erau supraveghiaţĭ dela Viena, chiarŭ atuncĭ făcea astfelŭ de legăturĭ, când de altă parte solicita venirea regelui la Budapesta. Naturalminte că regele n'a venitŭ la acelŭ locŭ, unde unŭ membru alŭ ministerului conspiră cu străinii.

Pagina 136. Szemere vorbindŭ despre primrea lui Kossuth în Anglia, Francia şi America, dice: De locŭ nui i-a fostŭ spre stricăciune, că prin secretarulŭ sĕu s'a titulatŭ „Escelenţă şi guvernatorŭ“ că în Marsilia a păşitŭ ca programŭ democraticŭ, ér în Anglia pe regina a proclamat'o ca pe principiulŭ libertăţii. La tóte popórele, în tóte provinciele, acelŭ principiu, carele acolo la maioritate era popularŭ.

Dreptŭ că diarele imparţiale şi cu judecată l'au botezatŭ de Cameleon, de iesuitŭ şi de unulŭ ce 'şĭ întórce mantaua după vêntŭ, căcĭ nu e aşa de lesne a face nebună o lume, ca pe unŭ poporŭ, pe maghiarŭ, a cărui inteligenţă pănă acum l'a cruţatŭ, ca se evite ruptura. Nu se póte negá, ca comediantŭ mai isteţŭ şi mai norocosŭ, decâtŭ dênsulŭ nu vei afla, pentru că însĕ i-a succesŭ, a-şĭ spori faima, nu va sci produce nicĭ unŭ resultatŭ practicŭ, timpulŭ va dovedi. S'a întrodusŭ în consiliulŭ municipalŭ alŭ Londrei cu pompă sĕrbătoréscă. Asta a datŭ tonulŭ, ca şi celelalte oraşe sĕ'lŭ învite. L'au chiămatŭ şi lucrătorii Chartisti de Londra, dér cu acestia a păţit'o. La ce apucătură de scăpare a recursŭ? Cumcă cu timpulŭ lui dispune unŭ comitetŭ, că elŭ numai învitaţiunea autorităţilorŭ o primesce ş. a. ş. a. pentru aceea însĕ a primitŭ şi învitaţiunea particularilorŭ dela Manchester, ér Chartistii s'au supĕratŭ pe dênsulŭ, căcĭ i-au cunoscutŭ faţărnicia.

După acestea spune Szemere, că la ovaţiunile englese abia au participatŭ 4—5 membri parlamentarĭ, dér şi acestia se grăbiră a se da la o parte, şi că emigraţiunea unguréscă a speratŭ că Kossuth din călĕtoriile sale va aduna 4—8 milióne francĭ.

Pag. 139. (Noemvre 1851) Kossuth luna acésta a călĕtoritŭ la America. In douĕ rêndurĭ s'a adunatŭ emigraţiunea la elŭ, ambe dăţile a primit'o ca unŭ domnitorŭ, şi s'a dechiaratŭ cu amêndouĕ ocasiunile, că el este chiămatŭ de provedinţa divină spre eliberarea Ungariei, dreptŭ aceea cede acestei chiămărĭ şi dela acela, carele ţine la elŭ, pretinde obedienţă necondiţiunată; pe acela, care este contra lui, îlŭ va sdobi, séu va fi elŭ sdrobitŭ de elŭ; că opinunea fiecăruia o va asculta bucurosŭ, dar cu nimenĭ nu va comunica ce voiesce sĕ facă; pretinde dela orĭ-cine încredere nemărginită — ca făcêndu-şĭ cunoscinţa artei bellice în Asia, şi comanda supremă încă o va pastra pentru sine; că din banii ce'i va aduna numai acelora va da, carĭ vorŭ ascultá de elŭ, căcĭ nu e nebunŭ sĕ ajutore pe contrarii sei; că e gata a face tóte pentru patriă, numai una nu, ca adecă sĕ-i fiă rege; de şi unulŭ ca acela, carele pentru esemplu, adunândŭ o armată mare şi vre o 10 milióne de francĭ, ar asigura ĕstmodŭ independenţa Ungariei, ar meritu sĕ fiă recunoscutŭ de rege (este de observatŭ, că Kossuth şi credincioşii lui credeau pe deplinŭ, că elŭ va aduna dece milióne de francĭ).

Estmodŭ a grăitŭ elŭ; o parte a emiganţilorŭ s'a minunatŭ de aceste pretenţiunĭ dictatorice éră altă parte s'a bucuratŭ; — mie mi-a trimis'o Htajnik acésstă vorbire, ca o adeverinţă despre modesta procedere a lui Kossuth.

Prin urmare elŭ pretinde dictatură, cu putere nemărginită; pretinde omnipotenţa politică şi militară; pretinde supunere órbă cunóscerea planului păstrându-o ca secretŭ pentru sine; adună banĭ în numele patriei, dar din aceia nu dă patriotului, décă acesta nu-i promite dênsului supunere, şi în urmă pune de condiţiă aceea ce dă dreptŭ la regalitate... Primirile anglese l'a călmăcitŭ deplină. A vorbitŭ, a âmblatŭ şi s'a geratŭ ca Sauveranŭ. şi nu şĭ-a adusŭ aminte ce slăbănogŭ a fostŭ în minutele periculului, ci pe sine s'a presentatŭ ca pe uniculŭ erou, răpindŭ ĕstmodŭ bietului poporŭ magihiarŭ şi trista-i gloriă.

Am cugetatŭ în mine, mai consultŭ este sĕ înecămŭ gréţa morală ce ne apucă faţă de astfelŭ de conduită, şi sĕ ne folosimŭ de noroculŭ ce-lŭ urmăresce. Dar décă elŭ se geréză ca dictatorŭ şi ca suveranulŭ emigraţiunei, prea se va încrede, decĭ ar trebui se i se pună în gură frênele morale, ce s'ar puté efeptui aşa, décă autorităţile arŭ face contra lui paşĭ cumpĕnitorĭ.

(Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 2 Octombre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	97 30	Bonurĭ croato-slavone	102.—
Rentă de hârtiă 5%	90.35	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97 75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.60	Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 70	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	120 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125	Renta de hărtiă austriacă	81 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.—	Renta de arg. austr.	82.40
Bonurĭ rurale ungare	102.25	Renta de aurŭ austr.	109 40
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.25	Losurile din 1860	139 —
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	102.25	Acțiunile băncei austro-ungare	858 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50	Act. băncei de creditŭ ung.	282.25
Bonurĭ rurale transilvane	101.25	Act. băncei de creditŭ austr.	280.70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.97
		Napoleon-d'orĭ	10.01
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.90
		Londra 10 Livres sterlinge	125.90

Tarifa anunțurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6

Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.